

Saarde Sõnumid

Nr 8 (212) 25. september 2020

Hind 0.40 €

Vallavanema veerg

Tegemised septembris

Töid ja tegemisi Saarde vallas jagub. Hetkel on käimas renoveerimistööd Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses. Kilingi-Nõmme klubi suure saali katus on valmis ning lõpuks saab tehtud ka klubi Pärnu tänava poolse osa katus, mis ootas oma remonti juba vähemalt 3 aastat! Põhimõtteliselt on valmis Surju Kooli hoone fassaadi renoveerimistööd, kus küll on vaja teha veel mõned lisatööd. Suvel alustatud teeremondid on samuti lõpetatud.

Tuleb tunnistada, et kõik pole läinud soovitud rada pidi. Materjali erimõõtude tõttu on jäänud venima Kilingi-Nõmme laululava renoveerimistööd. Tulenevalt sellest, et projekteerimine ning kooskõlastamine on võtnud rohkem aega, lükkub Surju Hooldekodu juurdeehituse tegemine järgmisesse aastasse.

Oleme püüdnud seada suuremat rõhku heakorrale ning koostöös Saarde Kommunaali ja eraettevõtetega korrasastime Saarde, Lavi ning Veski (rahvasuus sauna) järved. Täna Saarde Vabatahtlike Pritsumehi, kes puhastasid augustis Lavi järve põhja ohtlikest esemetest. Pärast koristusaktsiooni otsustasime koostöös Saarde Kommunaaliga täiendavalt järve äärt korrasastada ning asendasime taimestikku täis pinnase taas liivaga. Sarnaseid töid tehti ka Saarde järve ääres. Juhul, kui volikogu arvestab lisaeelarvesse tehtud ettepanekutega, saab Saarde järv jälle endale ka pontoonsilla, mis loob suplejatele kindlasti paremad tingimused.

Heakorrale mõeldes oleme survestanud nii eraomanikke kui ka riiki ning vabatahtlike toel ja omanike kulul korda saanud Kilingi-Nõmme Viljandi poole väljasõitu piiravad haljasalad. Väljastatud on ettekirjutused ehitiste omanikele heakorra ning ohutuse tagamiseks.

Töö käib selle nimel, et veel selle aastanumbri sees oleks teada maksumus ning ettevõtte, kes hakkab järgmisel aastal renoveerima Pärnu tänavat. Oktoobris on kavas esitada taotlus Kesk-konna Investeeringute Keskusele Saarde jäätmejaama rajamiseks. Vallas on mitu hoonet, mis ootavad lammutamist ja hetkel käivad tööd lammutamise projekti kallal, et saada riigilt tuge. Tegutseme, et hooned saaks lammutatud ja dokumentatsioon oleks korras! Need on ainult mõned näited, millega tegeletakse.

Omaette peatükki või lausa artiklit väärrib Saarde vald ja siinsed võimalikud tuulikute ehk tuugenite planeeringud. Seis on selline, kus arendajad ootavalt vallalt otsust, kas Saarde vallas algatatakse kogu valda hõlmav tuugenite eriplaneering või teostatakse vajalikud uuringud võimalike tuugenite asukohtade üle käimasoleva Saarde valla üldplaneeringu koostamise käigus. Oluline on, et meil, Saarde inimestel, oleks õigus öelda ja väljendada arvamust, kuhu me tahame ja lubame rajada objekte, mis hakkavad meie kõigi elu mõjutama! Volikogus tehtav sellekohane otsus on kindlasti tuugenite arengus oluline verstapost ning tõenäoliselt tuleb seda teemat täpsemalt käsitleda oktoobrikuu Saarde Sõnumites.

Head meelt teeb augustikuus toimunud ürituste arvukus ning asjaolu, et tuldi meelsasti aega veetma ka Kilingi-Nõmme kesk-parki. On hea meel, et rohkearvuliselt külastati kõiki Saarde valla kodukohvikuid. Teeb rõõmu, et lisaks vallale on meil teisigi ürituste korraldajaid ning tehtud on päris mitu üritust ja kontserti, kus publikust ja osalejatest puudu pole tulnud! Väga huvitava lahenduse pakkus suve lõppu Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse poolt Lavi järve ääres korraldatud tule ja vee vaatamängu etendus. Aitäh teile!

Tahan meile kõigile soovida tervist ning rahulikkust meelt! Hoolimata meie kõigi pingutusest ohustab endiselt koroonaviirus meie kõigi tervist! Olukorras, kus viirus on jõudnud Saarde valda ning arvestades Terviseameti soovist, oleme pidanud Saarde valla kriisikomisjonis ning vallavalitsuses õigeks lükata oktoobris toimuma pidanud ülevallalised üritused edasi. Kindlasti annavad lähinädalad meile kõigile selgust, kas ja kui palju viirus meie igapäeva elu taaskord mõjutama hakkab. Loodan, et me saame oma olulised sündmused 2020. aastal ära pidada. Selleks on ülioluline pidada kinni enesehügieenist ning arvestada Terviseameti ning Vabariigi Valitsuse poolt antavate soovist ja korraldustega.

Olgem terved!

Andres Annast
vallavanem

Eesti Vabariigi President Kilingi-Nõmmes

Ka sellel aastal jätkab President Kersti Kaljulaid kahe aasta eest alguse saanud tava töötada sügisel püsivalt väljaspool Tallinna. 15.–25. septembrini sai presidendi ametlikuks töökohaks Pärnu linn ning selle aja jooksul jõudis riigipea teha ka kiirvisiidi Kilingi-Nõmme.

18. septembril oli presidendil esmalt kohtumine Kilingi-Nõmme Päästekomandos, kus ta sai ülevaate Lääne regiooni ja Pärnumaa päästeolukorrast. President Kaljulaid lisas Rae järve äärde paigaldatavale päästeinfo stendile allkirjastatud üleskutse „Kui jood, ära uju“.

President volikogu ning vallavalitsuse esindajatega

Seejärel suundus president Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi, kus pidas gümnaasistidele ettekande riigikaitsest ja kriisiolukordadeks valmistumisest. President rõhutas, et kriisideks peab pidevalt valmistuma ning kriisi lõpptulemus sõltub paljuski sellest, kui võrd on olukordi varem läbi mõeldud ja harjutatud.

Peale koolitundi kohtus president Saarde Vallavolikogu ja vallavalitsuse esindajatega. Kohtumisel osalesid Saarde Vallavolikogu esimees Kalle Song ja volikogu aseesimees Väino Lill ning Saarde vallavanem Andres Annast ja vallavalitsuse liige Avo Tursk.

Põgusal kohtumisel olid muude teemade hulgas käsitusel näiteks kiirete ühenduste teemad.

Valla esindajad pidasid väga oluliseks, et kiire interneti ühendus jõuaks keskustest maale inimeste juurde. President Kersti Kaljulaidi sõnul on ta sel teemal omad ettepanekud juba teinud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.

Küsimusena jäi õhku linnas ning maal kodu omavate isikute staatus ning panus oma kodukohta. Isikul endal või omavalitsusel peaks olema võimalus otsustada, kuhu suunatakse isiku tuludelt laekuv tulumaks – on see siis maakodu või linnakodu omavalitsus.

President Kilingi-Nõmme Gümnaasiums.
Foto: Presidendi Kantselei

President Kilingi-Nõmme Päästekomandos. Foto: Presidendi Kantselei

Pärast laupäeva (19.09.20), mil laekus teade, et Saarde vallas Tihemetsas on üks võõrtööline saanud COVID-19 viiruse testis positiivse tulemuse, pole Terviseameti andmetel järgneval 3 päeval Saarde valda laekunud ühtki uut COVID-19 positiivset testi tulemust. Terviseameti andmetel on tänaseks Saarde vallas COVID-19 viiruse osas testitud kümme isikut, kel võis olla kokkupuude nakatunud isikuga. Kõik testitud isikud on saanud negatiivse vastuse, seega ei ole viirus neile edasi

kandunud!

Haridusasutused ning valla hoolekandeasutused on tegutsenud vastavalt enne kokkulepitud tegevuskavadele ning probleeme pole esile kerkinud. Viiruse jõudmisest Saarde valda teavitati koheselt Saarde kaubandusettevõtteid.

Tuginedes Terviseameti ning Saarde valla kriisikomisjoni ettepanekutele otsustas vallavalitsus oma 22. septembri istungil lükata edasi kõik Saarde ülevallalised üritused. Jälgides olukorda Saarde

vallas ning Eestis võtab vallavalitsus oktoobrikuu jooksul vastu otsused ürituste uute kuupäevade osas.

Sel nädalavahetusel vabas õhus korraldataval 10. Kolme Koolimaja Jooksu korraldajatel lasub kohustus jooksu stardis ning finišis tagada võistlejate hajutatust.

Palume kõigil pidada kinni 2+2 reeglist ning enesehügieenist. Ametlik info Saarde vallast toimuvast asub aadressil saarde.ee ning Eestis toimuvast aadressidel kriis.ee ning terviseamet.ee.

Saarde Vallavolikogus

26. augusti 2020. a istungil

- otsusega nr 40 kinnitati Saarde Vallavalitsuse kasutuses oleva ametiauto SKODA KAROQ, registreerimismärk 984 DMB, eest vastutavaks isikuks vallavanem Andres Annast;
- otsusega nr 41 loeti lõppenuks Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule Saarde valla esindajateks nimetatud Kadri-Aija Viigi ja Eiko Tammisti volitused ning nimetati Saarde valla esindajateks Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule volikogu esimees Kalle Song ja vallavanem Andres Annast, nende asendajateks volikogu aseesimees Väino Lill ja abivallavanem Jaanus Männik. Samuti loeti lõppenuks Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikokku Saarde valla esindajana nimetatud Kadri-Aija Viigi volitused ning nimetati Saarde valla esindajaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikokku volikogu esimees Kalle Song, tema

asendajaks volikogu aseesimees Väino Lill;

- otsusega nr 42 nimetati Saarde valla esindajateks Pärnumaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule volikogu esimees Kalle Song, kelle asendajaks volikogu aseesimees Väino Lill, ning vallavanem Andres Annast, kelle asendajaks abivallavanem Jaanus Männik;
- otsusega nr 43 määrati Saarde Vallavolikogu esindajaks Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi hoolekokku Peep Paimre;
- otsusega nr 44 lõpetati Saarde Vallavolikogu alatiste komisjonide – eelarvekomisjoni ning arengu- ja majanduskomisjoni tegevus ja volitused;
- otsusega nr 45 moodustati Saarde Vallavolikogu alatise komisjoni nina eelarve- ja arengukomisjon 6-liikmelisena ja määrati komisjoni tegevusvaldkonnad;
- otsusega nr 46 tunnistati Saarde Vallavolikogu revisjonikomisjoni

esimeheks valituks Ülo Liblik ja aseesimeheks valituks Rauno Lensment ning Saarde Vallavolikogu eelarve- ja arengukomisjoni esimeheks valituks Väino Lill ja aseesimeheks valituks Janek Ilves. Saarde Vallavolikogu haridus-, kultuuri- ja spordikomisjoni esimeheks tunnistati valituks Heli Juhkamsoo ja aseesimeheks Avo Sinijärv;

- otsusega nr 47 kinnitati Saarde Vallavolikogu eelarve- ja arengukomisjon 6-liikmelisena koosseisus esimees Väino Lill, aseesimees Janek Ilves ja liikmed Margus Kukk, Peeter Paisuots, Kalle Song ja Ago Tominga;
- otsusega nr 48 kinnitati Saarde Vallavolikogu haridus-, kultuuri- ja spordikomisjon 5-liikmelisena koosseisus esimees Heli Juhkamsoo, aseesimees Avo Sinijärv ja liikmed Toivo Tallo, Veiko Tugedam ja Katrin Vainlo.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Saarde Vallavalitsuse istungitel

18. augustil 2020. a

- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused elamu ja katusealuse ehitusprojekti koostamiseks aadressil Mängu tn 2, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Saarde Vallavalitsusele jäätmejaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Heitveepuhasti, Marana küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused abihoonelise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kurgoja tee 8, Saarde küla, Saarde vald;
- anti kasutusluba Saarde vallas Rabakülas Tiigivahe katastriüksusel rekonstrueeritud üksikelamu kasutusele võtmiseks;
- anti kasutusluba Saarde vallas Käršu külas Kutsiku katastriüksusele püstitatud 2x50 kw päikeseelektrijaama kasutusele võtmiseks;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- kehtestati Saarde Vallavalitsuse tasuliste teenuste hinnad;
- suurendati Osühing Saarde Kommunaali osakapitali ainuosa rahalise sissemaksega summas 35 000 eurot, millest 1000 euroga suurendatakse osa nimiväärtust 217 000 euron ja ülejäänud 34 000 eurot kantakse ülekursiga omakapitali;
- määrati Tali Lasteaia direktori ametikohale kohusetäitjaks osalise tööajaga (0,25 ametikohta) Signe Post alates 21. augustist 2020. a kuni avaliku konkursi korras direktori ametisse kinnitamiseni või kuni asutuse tegevuse lõpetamiseni.

25. augustil 2020. a

- määrati Saarde vallas Jäärja külas asuva Nurme katastriüksuse sihtotstarbekes elamumaa 100%;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused üksikelamu ja kõrvalhoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Järsi, Surju küla, Saarde vald;

- väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks aadressil Variku, Kalda küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks aadressil Metsalaane, Lanksaare küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks aadressil Käära, Lähkma küla, Saarde vald;
- lubati Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse 28. augustil 2020. a Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Lavi järve ääres toimuval avalikul üritusel „Tulepidu“ ülemäärase müra ja valgusefektide tekitamine ajavahemikus kell 21.00–23.00 ning anti luba OÜ-le Tulekild Ilutulesitikud ilutulestiku korraldamiseks 28. augustil 2020. a ajavahemikus kell 21.00 kuni 23.00 Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas Lavi järve ääres toimuval avalikul üritusel „Tulepidu“;
- pikendati sotsiaaleluruumi tähtjalist üürilepingut;
- volitati Osühing Saarde Kommunaali juhatusel liiget Morten Aasarohtu sõlmima üürilepingut Osühing Saarde Kommunaali hallata antud eluruumi kasutamiseks;
- otsustati välja kuulutada riigihange „Saarde valla eriplaneeringu koostamise esimene etapp“ ja otsustati see läbi viia lihthanke menetlusena;
- kinnitati 2020. a septembrikuus juubelitoetuse väljamaksmine kogusummas 350 eurot;
- kehtestati Saarde Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste kasutuses olevate sõidukite kasutamise kord ning vallavalitsuse ametnikele ja töötajatele teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kulude maksumaba hüvitise maksmise tingimused.

01. septembril 2020. a

- anti nõusolek Saarde vallas Kalda külas asuva Pendi-Jakobi katastriüksuse jagamiseks ja määrati Pendi-Jakobi katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid, sihtotstarbed ja aad-

ressid;

- kiideti heaks hajaasustuse programmist eraldatud toetuste kasutamise kohta esitatud projektide aruanded;
- väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks aadressil Öuna, Kalita küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba puurkaevu rajamiseks aadressil Kuusemäe, Lodja küla, Saarde vald;
- väljastati ehitusluba aktsiaseltsile Pärnu EKE Projekt tootmishoone laiendamiseks aadressil Taimla, Marana küla, Saarde vald;
- suleti ajutiselt Kilingi-Nõmme Raamatukogu Tali haruraamatukogu alates 01. septembrist kuni 10. septembrini 2020. a;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- otsustati teha Saarde Vallavalitsuse ja isikute vahel sõlmitud üürilepingutes alates 01. novembrist 2020. a üürihinna muudatused;
- keelduti projekteerimistingimuste väljastamisest 28. augustil 2020. esitatud projekteerimistingimuste taotluse nr 2011002/09829 alusel.

08. septembril 2020. a

- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Solar4you OÜ-le 15 kW päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Välgu, Laiksaare küla, Saarde vald;
- nõustuti korteriomandi seadmisega ja määrati korteriomandi seadmisel 7-korteriga elamule teenindamiseks vajalik maa, katastriüksuse lähiaadress ja sihtotstarve ning määrati maa ostu-müügi hind;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- muudeti Saarde Vallavalitsuse 25. augusti 2020. a korraldust nr 323 „Riigihanke „Saarde valla eriplaneeringu koostamise esimene etapp“ korraldamine“;
- muudeti Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi hoolekogu koosseisu.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Kohalikele kogukondadele

Avatud on Kohaliku omavalitsuse algatuse programmi (KOP) sügisvoor, kust mittetulundusühingud ja sihtasutused saavad oma tegevuseks toetust küsida. Toetust antakse tegevusteks, mis tugevdavad kogukonna identiteeti, loovad tõhusamat koostööd ning panustatavad kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu. Toetust antakse ka kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumiseks ja ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamiseks ja arendamiseks.

Toetust saavad taotleda

avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, kus ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole.

Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on olenevalt tegevusest kuni 4000 eurot ning omafinantseering peab olema vähemalt 10% projekti kogumaksumusest.

Taotlusi saab esitada 1. oktoobri kella 16.30ni Pärnumaa Omavalitsuste Liidule, kelle kodulehelt leiab ka taotlemise juhendi ja vormid.

Haridus- ja Teadusministeerium kutsub üles tunnustama ja märkama noortevaldkonna tegijaid

Haridus- ja Teadusministeerium kutsub üles esitama kandidaate iga-aastasele noortevaldkonna tunnustuskonkursile tõstmaks esile noorsootöösse panustanud ja valdkonda edendanud inimesi ja organisatsioone ning mõjukaid algatusi nii kohalikul, üleriigilisel kui rahvusvahelisel tasandil.

Tunnustuskonkursile saavad kandidaate esitada kõik juriidilised ja füüsilised isikud kaheteistkümnes kategoorias: aasta noorsootöötaja, aasta huvikool, aasta noortekeskus, aasta noorteühing või

-organisatsioon, aasta osalusliku ja õpilasesindus, aasta noortemalev, aasta noortelager, aasta kohalik omavalitsus, aasta noorsootööühing, aasta panustaja, aasta tegu noorsootöös ning pikaajaline panus noortevaldkonda.

Kandidaatide esitamise vormid on kättesaadavad Haridus- ja Noorteameti Konkursiveebis. Kandidaatide esitamise tähtaeg on 1. november 2020.

Laureaadid kuulutatakse välja 2021. aasta alguses pidulikul tunnustussündmusel Noorte Heaks Tänu.

e-rahvastikuregistrisse lisandusid uued teenused

Värskest lisandunud teenustega on võimalik ruumi omanikul näha, kes on tema ruumi registreeritud ja see elukoha registreering vajadusel lõpetada. Lisaks on võimalik elektrooniliselt tellida perekonnasündmuste tõendeid, teha nime sobivuse ja sugulussuhete päringuid. Esmakordselt on võimalik pärida surmainfot, vaadata oma andmete kasutamist rahvastikuregistris ja piirata oma andmetele juurdepääsu.

Täiesti uute teenustena lisandusid:

* surmainfo küsimine, mis võimaldab näha, kas isik on rahvastikuregistri andmetel surnud,

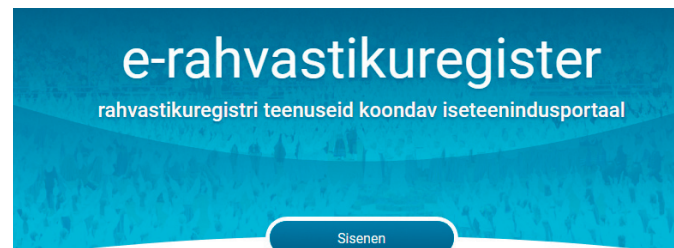
* andmejälgija, mis laseb inimesel näha, kes on tema andmeid rahvastikuregistris kasutanud,

* andmetele juurdepääsu piiramine rahvastikuregistris,

* valimisinfo, mis võimaldab valimiste saabumisel näha, kas inimene on nimekirja kantud ning kus tal on võimalik hääletada.

E-rahvastikuregistris saab esitada ka sünni ja elukoha registreerimise avaldusi ning kontrollida isiku surma fakti, samuti on võimalik üle vaadata ja muuta oma meiliaadressi, telefoni ja teisi elukoha aadresse (lisa-aadresse).

Vaata järele: <https://www.rahvastikuregister.ee>

Suurjäätmete ja klaasijäätmete kogumisring toimub esmaspäeval, 05. oktoobril 2020

Vastavalt Saarde Vallavalitsuse ja Ragn-Sells AS-i vahel sõlmitud lepingule korraldatakse iga maikuu ja oktoobrikuu esimesel esmaspäeval suurjäätmete kogumisring. Juhul, kui see kuupäev langeb riiklikule pühale, lükub kogumisring järgmisele esmaspäevale.

Korraldatud jäätmeveo uuel etapil, mis algas 1. augustil 2017, saab samal kogumisringil ära anda nii **suurjäätmeid** kui ka **lehtklaasi**.

Auto sõidab jäätmevaldajate juurde, kes on ära veo tellinud.

Tellimiseks helistage Ragn-Sells AS-le tel **6060439** või saatke e-kiri parnu@ragnsells.com. Samuti võite oma soovi esitada vallamajja tel **4490134** või **53070296**, e-kirjaga kaie.sakala@saarde.ee. Teatage oma

jäätmeveo lepingu number, jäätmevaldaja ja kinnistu nimi ning aadress, jäätmete asukoht ja selgitused, mis jäätmetega on tegu. Tellimine esitada hiljemalt **30. septembriks 2020**. Paigutage suurjäätmed ja klaasijäätmed värava juurde või tee äärde autole ligipääsetavasse kohta. Klaasijäätmed panna kasti või tugevast materjalist kotti, mis kannatab autole tõstmist.

Suurjäätmete ära vedu on **tasuta**, kuid klaasijäätmete eest esitatakse tellijale arve **114 eurot** ühe m³ eest. Kogust hinnatakse visuaalselt.

Suurjäätmed on Keskkonnaministri 14.12.2015 määruse nr 70 "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimist" lisas koodiga 20 03 07 tähistatud jäätmed. Need on näiteks vana mööbel, põrand-

vaibad, kraanikausid, WC-potid ja muud suured esemed, mis oma konteinerisse ei mahu. Siia alla ei kuulu jäätmed, mille vedu on korraldatud teiste õigusaktide alusel, nagu sõidukite rehvid, külmkapid, telerid jm elektroonikajäätmed ning ehitus- ja lammutusjäätmed (nt kipsplaat, linoleum, aknad, ukseid jne). Ka ei kuulu suurjäätmete alla suur prügikott tavaliste segaolmejäätmetega või vanade riietega.

Klaasijäätmed on koodiga 20 01 02 tähistatud lehtklaasi jäätmed – aknaklaas (raamideta), kasvuhooneklaas. Siia alla ei kuulu sõidukite aknaklaas (anda üle vastavat keskkonnaluba oma-vale jäätmekäitlejale) ega klaasist pudelid-purgid (panna pakendi-konteinerisse).

Lapsevanemad on oodatud vanemlusprogrammi „Imelised aastad“

Tervise Arengu Instituudi (TAI), Saarde Vallavalitsuse ja Kilingi-Nõmme lasteaia „Kröll“ koostöös pakutakse 2-8 aastaste laste vanematele võimalust osaleda vanemlusprogrammis „Imelised aastad“.

Programmi „Imelised aastad“ loojaks on Ameerika kliiniline psühholoog professor Carolyn Webster-Strattoni ning see on kasutusel Ameerika Ühendriikides ning ligi 30 Euroopa riigis. Programmi positiivne mõju vanematele ja lastele on teaduslikult tõestatud.

Tegu on neljakuulise programmiga vanematele, kes vajavad tuge ja soovivad õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla. Programmi eesmärgiks on vanemlike oskuste suurendamine, vanema ja lapse suhte parandamine, laste enesekontrolli ja sotsiaalsete oskuste arendamine ning laste käitumisega seotud probleemide vähendamine või ennetamine.

Saarde vallas algab koolitus oktoobrikuus ning toimub Kilingi-Nõmme lasteaias „Kröll“. Programmi kestus on 16

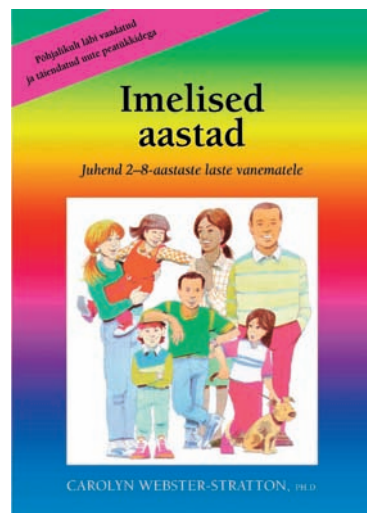
nädalat – kord nädalas tööpäeva õhtuti 2-2,5 tundi.

Soovitavalt võiks koolitusel osaleda ühest perest kaks lapsega tegelevat täiskasvanut (ema ja isa või ema ja vanaema vms). Koolitusel vaadatakse videoklippe erinevatest suhtlemisolukordadest ning toimuvad arutelud ja grupitööd, kus kahe koolitaja käe all harjutatakse uusi oskusi. Õpitakse, kuidas kehtestada tõhusalt piire ja reegleid, kuidas last julgustada ja tunnustada, kuidas õpetada last tugevate tunnetega toime tulema, kuidas arendada last mängu abil, kuidas lahendada konflikte ning kuidas tulla toime stressiga

Selleks, et koolitusel saaks osaleda kogu pere, korraldatakse lastehoid, kõikidele osalejatele pakutakse kerget õhtusööki.

Koolitusprogrammi viivad läbi vastava väljaõppe saanud grupijuhid Merike Adele Mee ja Merike Angerjäär. Koolitus on lapsevanematele tasuta.

Hea lapsevanem! Kui Sa tunned, et ülalpool kirjeldatu pakkus Sulle huvi ning Sa oled valmis panustama enda ja oma

lapse kooskasvamisse, siis võta koolitusele registreerumiseks või lisainfo saamiseks ühendust Saarde valla lastekaitsepspecialisti Merike Maidlega (telefon 53314122; merike.maidle@saarde.ee) või Kilingi-Nõmme lasteaia „Kröll“ direktori Evi Lapiga (tel 449 2212).

Täpsemalt saab lugeda programmi „Imelised aastad“ kohta Tarkvanem kodulehelt.

Turvaline elu teie (vana)vanematele – häirenuputeenus

Kas teadsite, et üksinda kodus olles juhtub rohkem saatuslikke õnnetusi kui liikluses?

Häirenuputeenus pakub turvatunnet teie lähedasele ja hingerahu teile. Skandinaavias aastakümneid inimesi aidanud ja positiivset vastukaja saanud häirenuputeenus on nüüdsest saadaval kõikjal üle Eesti. Häirenuputeenus võimaldab teie isal, emal või vanavanemal oma kodus end turvalisemalt tunda.

Õnnetuse, terviserikke või kukkumise korral on abi ühe

nupuvajutuse kaugusel. Seda isegi juhul, kui telefoniga abi kutsuda ei õnnestu. Randmel või kaelas oleva veekindla häirenupuga saab kodus viibides ööpäev läbi ühendust Medi kõnekeskuse

operaatoriga. Operaator räägib abivajajaga, hindab olukorda ja saadab ohu korral appi tuttava ja usaldusväärse tugiisiku – sugulase, naabri, hooldaja, vajadusel ka kiirabi, päästeameti või politsei. Info edastatakse kontaktisikule ka juhul, kui abivajaja operaatorile ei vasta. Lisainfo ja nõu: info@medi.ee või 661 8181, samuti saate teavet vallavalitsuse sotsiaaltöötajatelt.

Allikas: Meditech Estonia

Üle eestiliste sündmuste jäädvustamisest

Kilingi-Nõmme linna ümber sõidutee avamisega 2003 a. septembris muutus linnakese liiklus märgatavalt rahulikumaks ja turvalisemaks, kuid vähenes ka piirkonnast läbi sõitjate peatumine, meie oludega tutvumine, söögi-kohtade, kaubanduse külastamine.

Pikemat aega on keerelnud peas mõte, kuidas inimesi taas Kilingi-Nõmme sisse keerama meelitada.

Enamik mõtteid on olnud seotud suure rahaga. Nagu näiteks ujula-spaa ehitus koolimaja juurde. Abja näitel on näha, et tulevad inimesed ka naaberriigist. Ujumise, lõõgastumise järgselt võib sama seltskonda näha kohalikus kaubanduses, söögikohas. Valla poolt on küll hulgaliselt raha kulutatud, aga Abja on järjest rohkem kaardil ja nende väikelapsed ei karda vett ega pelga ujumist. Nii ka Suure-Jaani, kuhu vee- ja saunakeskseta läinud ei oleks. Meie kool ja spordihoone annavad aktiivsetele inimestele sportliku tegevusega oma panuse, kuid lõõgastumine sobiks igale vanuserühmale.

Märksa vähem kulukam on puu istutamine. Meil on aktiivseid inimesi, kes Saarde vallas on korraldanud üle eestilisi üritusi. Kindlasti saaksime neil üritus-

tel osalenuid linnast möödasõidul linna sisse pöörama ehk akki huviga puu elukäigu osas, mille istutamise juures on olnud. Võimalik, et räägitakse sellest ka oma lastele, sugulastele, kui seda oluliseks peetakse. Kas mõte edasi areneb – näitab aeg. Eesti Geriaatrite Seltsi (EGERS-i) poolt on algatus tehtud.

Olen Eesti Geriaatrite Seltsi asutaja liige ja kuulun EGGA juhatusse

13 aastat järjest on toimunud augusti kuu viimasel reedel Eesti Geriaatrite Seltsi koosolek Eesti erinevates paigus. Oma puud meil seni veel ei olnud. Informeerisin oma mõttest 100 tammesalu rajajaid ja meie organisatsiooni teisi liikmeid. Arutelu tulemusena said ettevalmistused tehtud ja puu koos tähistusega paigaldatud.

Kutsun üles istutama puu Saarde vallas toimuva üle eestilise, miks ka mitte ülemaailmse sündmuse jäädvustamiseks Kilingi-Nõmme 100 tammesalu naabruses.

28.08.2020 Kilingi-Nõmmes toimunud Eesti Geriaatrite Seltsi 13. aastapäeva meenutab sildiga tähistatud punane tamm.

Kristi Sutt

9. oktoober **20.00**

EDASI LÜKATUD

Laua Seltsimajas

Hooaja avapidu

Tantsuks ansambel "Väliharf"

rahvast lõbustab:

KLOUN UMMI

Pilet broneerimisel 5 €, poohtul 10 €. Broneerimine: 28. september-8. oktoober. Info: Astrid 518 4634

Laua katab igaüks ise!!!!

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Aktus 1. septembril. Foto: Margit Jaanson

1. septembri aktusel said tuttuud ja trüklõhnalised aabitsad pihku 23 noort ja särasilmset 1. klassi astujat. Klassijuhatajana saadavad kõige värskemaid koolipere liikmeid Eve Sinijärv ning Mai Seller.

Aktusest said osa sel aastal lisaks esimesele klassile ning vanematele ka veel 10. klass ning 12. klass koos klassijuhatajatega. 10. klas-

sis õpib noori Audrust, Tallinnast, Põltsamaalt, Pärnust ning Mõisakülalt. 10. klassi klassijuhatajaks on Kadri Karon.

Hea meele on selle üle, et meid teatakse ning meie koolis tahetakse õppida. Kindlasti on üheks meie kooli kasuks rääkivaks asjaluks ka fakt, et koostöölepingu raames Sisekaitse Akadeemiaga alustab sellest

õppeaastast valikkursusena päästeõpe. Päästeõpet hakkab läbi viima Päästeameti nõunik Priit Laos. Uute valikkursustena alustavad 2020/21 õppeaastal veel kursus Foto ja film Kadri Karoni juhtimisel ning koostöös Kilingi-Nõmme Lasteaia „Krõll“ jätkub Alushariduse praktiline eelkursus.

Abiturientide pühitsemine

10. septembril pühitseti abiturienti staatusesse 12. klassi õpilased. Auväärse žürii ees pidid oma valmisolekut viimaseks õppeaastaks tõestama neliteist õpilast ja

klassijuhataja Helle Berg. Katsed läbiti edukalt. Õhtu pidulikumal hetkel said õpilased kätte oma lõpusõrmused ning kinnitasid vandega abiturienti tiitli.

Abituriendid. Foto: Margit Jaanson

Turvalisusest ei saa Kilingi-Nõmmes ei üle ega ümber. 2019. aasta oktoobris Saardes mõllanud ÕÕ-MARU on pälvinud Pärnumaa Aasta haridusteo tiitli. Tegemist oli võistlusmänguga, mis

oli suunatud haridustöötajatele üle Eesti. Kokku tuli võistlusmängust osa võtma 25 võistkonda. Kilingi-Nõmme võõrustas nimetatud võistlusega seoses 115 külalist lähemalt ja kaugemalt.

**SAARDE
ÕÕ-MARU**

V koolispordi mitmevõistlus

11. septembril toimus traditsiooniline V koolispordi mitmevõistlus. Seekord võtsid omavahel mõõtu ainult Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilased. Võisteldi kaugushüppes, palliviskes, kuulitõukes, jooksudes. Parimad selgitati välja seitsmes vanuseklassis. Koolispordi mitmevõistlus sai teoks koostöös Kilingi-Nõmme Spordihooone meeskonnaga ning arvukate abiliste abiga.

Spordipäev. Foto: Hedvig Annast

Kool kui õpilase toetaja

Selle aasta 1. septembrit ja kooli tulekut pärast distantsõpet ja suvevaheaega oodati väga. Koolimaja on jälle täis laste mõnusat saginat, nüüd õpivad kõik Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilased 1.-12. klassini ühes majas, taastub tavapärane koolielu. Uuesti tuleb harjuda koolirütmiga, koosõppimisega ja see võtab aega. Laste koolirõõm, suhtumine õppimisse ja edasijõudmine koolis on ikka nii kodu kui kooli ühine soov ja hool, pagasina on meil sellel aastal kaasa võtta distantsõppe kogemused.

Kui õppimine koolis on raske ja ei suju soovitud viisil, tuleb otsida põhjuseid ja leida lahendusi.

Kõneldes õpiraskustest mõtleme eelkõige kirjutamise- ja/või lugemisraskust. Õpiraskus võib ilmuda ka meelde jätmise raskusena, nt laps ei suuda kuulnud või nähtut meelde jätta ega ka meenutada, raskusi võib valmistada ka tekstide mõistmine. Õpiraskuse võib tingida pikaajaline puudumine, pere toimetulekuraskused kui ka lapse tervises seisund. Vahel kaob õpimotivatsioon või keeruliseks muutunud suhted võivad mõjutada õppe edukust. Oluline on kui hästi suudetakse kohaneda muutustega, toime tulla emotsioonidega.

Tähelepanu vajab iga laps, koolikeskkond peaks olema selline, et siin oleks

hea olla ja õppida. Koolis toetatakse õpilast silmas pidades konkreetse lapse vajadusi ja toe spetsiifikat (üld-, tõhustatud või eritugi) ning omavalitsuse võimalusi. Tuge vajab keskmiselt iga viies laps.

Meie koolis toetavad lapsi lisaks õpetajatele eripedagoog, logopeed ja psühholoog. Tuge vajavate laste õpetamist korraldame õpiabirühmades, individuaaltundides, gruppitundides ning eriklassides.

Sellel õppeaastal jätkuvad lugemisabi tunnid I kooliastme õpilastele. Nendes tundides osutatakse intensiivset individuaalset abi lugemisel ning teksti

mõistmisel. Igapäevaselt on koolis võimalik saada kõigilt aineõpetajatelt tunnis lisaabi ja väljaspool ainetunde osa võtta konsultatsioonitundidest. Koolis tegutsevad pika- ja lühiajalised logopeedilised õpiabirühmad.

Õpilaskodu õpilastel on võimalik lisaks nõu küsida ja abi saada õpilaskodu õpetajatelt. Koolis hoiab laste tervisel silma peal kooliõde, kes on majas kolmel päeval.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis tegeleb tuge vajavate õpilaste õppe korraldamisega hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaator, kes lisaks õpetajate juhendamisele

ning toetamisele töös tuge vajavate lastega, planeerib õppetegevused, teeb kokkuvõtteid rakendatud tugisüsteemide tulemuslikkusest, koordineerib individuaalsete õppekavade koostamist jpm.

Õpilase õpi- ja käitumisprobleemidele sobivaima lahenduse leidmiseks toimuvad vajadusel koolis ümarlaudad, kuhu kutsutakse lisaks õpilasele ja vanematele ka õpetajad, kooli logopeed ja psühholoog. Vajadusel kaasatakse valla lastekaitse spetsialist või teisi spetsialiste, kes saavad lapse probleemi lahendamiseks kaasa aidata.

Lastevanematel on alati võimalik ka ise pöörduda

aineõpetajate, klassijuhataja, õppealajuhataja, eripedagoogi, psühholoogi, logopeedi, direktori poole.

Tähtis on lapse probleemi või mure varane märkamine, abi küsimine ja koos kooliga lahenduste otsimine.

Ka sellel õppeaastal toimuvad kord õppeperioodis lastevanemate õhtud, mille üks eesmärk on arutleda aineõpetajaga, kuidas saaks kodu kaasa aidata õpilase paremale toimetulekule koolis. Jätkuvad ka arenguvestlused. Oluline on kooli ja kodu koostöö lapse toetamisel.

Märkama ja toetame!

Pille Kadak
kooli psühholoog

KOLME KOOLI-MAJA JOOKS

10. septembril

26. september

kell 12.30

distantsid: 4,75 km & 9,5 km

SAARDE VALD - KILINGI-NÕMME

KOLME KOOLI-MAJA JOOKS

500 KIIREMALE LÕPETAJE UNIKAALNE JUVELI-MEDAL

info: www.sksaarde.ee

Surju Kool

Surju Kool alustas

“Kõik, kõik on uus septembrikuus” – nii ütleb Olivia Saar oma luuletuses “Üks tähtis kuu”.

Alates 1. septembrist 2020 tegutseb Saarde vallas uue nimega kool - Surju Kool. See on ühe asutusena tegutsev lasteaed ja põhikool, kus omandab alus- ja põhiharidust hetkel 116 last. Kooli direktor on Heidi Kodasma ja õppejuht Maarit Koger. Täname Surju Lasteaia kauaaegset juhti Silja Ilometsa pikaaegse panuse eest lasteaia töö korraldamisel!

Surju Lasteaia ja Surju Põhikooli ühendamise mõtet kaaluti juba aastaid varem, enne Surju valla ühinemist Saarde vallaga. Ühinemine on loogiline, sest töötatakse samas hoonekompleksis ning jagatakse kohati samu ruume ning töötajaidki. Nüüd sai kahe asutuse ühendamise reaalselt teoks ning loodetavasti tiheneb koostöö veelgi, tekitades sünergiaid ja uusi võimalusi.

Kõige väiksemad, hoiu-

Surju Kooli 1. klass ja klassijuhataja Ave Kartau

rühma- ja lasteaialapsed, harjuvad sügisel lasteaia reeglitega ning õpivad tundma uusi rühmakaaslasi. Põhikooli õpilased alustasid õppeaastat traditsioonilise aktusega 1. septembril. Esimesse klassi tuli sel aastal viis õpilast – Lisette Juht, Robin Kask, Georg Aleksander Meibaum, Kerli Mägi ja Remi Rubin.

Kooliõpilastele anti kätte aabitsad, 1. klassi vanemate abiga istutati tähtsa päeva meenutuseks kooli juurde ilupõõsas (tuhekur enelas), sõõdi üheskoos kooli kokkade poolt valmistatud maitsvat sünnipäeva-

torti ning tunti suurt rõõmu jällenägemisest. Kooliperet tervitasid Saarde valla esindajad.

Peale kevadist distantsõpet on tore jälle kontaktunde pidada ja otsesest suhtlemisest rõõmu tunda. Tunnivälisel ajal on õpilastel võimalik tegeleda huvitegevusega, näiteks saab Kilingi-Nõmme Muusikakooli õpetajate käe all õppida pilli mängima ning huviringidest töötavad lau-lukoorid, robotika, puutõõring, male, kunst, käsitöö ja kodundus, inglise keel ning looduse- ja matkaring. Õpilastel on peale tunde võima-

Surju Kooli pere ühist puud istutamas. Fotod: Hele-Riin Kutsar

lik aega sisustada ka arenguringis.

Septembris on kogu kooliperel suurepärane võimalus käia KIKi poolt rahastatud õppekäikudel. Alklassid jõudsid juba käia väljasõidul Tuho soos Läänerranna vallas, kus sai näha soo arengu erinevaid etappe ning uurida unikaalset vaadetorni “Trepp”, mis on valminud mõni aasta tagasi

Eesti Kunstiakadeemia sisearhitektuuri osakonna esmakursuslaste ühisprojekti. Vanemate klasside projektisõidud on oma järke ootamas.

Kogu Surju Kooli pere kogunes esimest korda kokku 9. septembril, kus lasteaia ja põhikooli ühinemise tähistamiseks istutati kooli ja lasteaia vahelisele muruplatsile valla poolt kin-

gitud saarvaher “Flamingo”.

5. oktoobril kell 14 ootame kooli vilistlasi, endisi töötajaid ja kõiki teisi huvilisi koolimaja ette avama mälestuspinki Surju kooli kauaaegsetele õpetajatele. Peale pingi avamist jätkub vestlusring kohvilauas. Rõõmurohket kooliaastat!

Ave Kartau

Abiks lugema õppimisel ja õpetamisel

Mida pean eriti tähtsaks väikelapse arengus?

Kui rääkida viieaastasest lastest, siis pean väga tähtsaks tunnetustegevust ja selle süsteemset arendamist. Kuna lapse kõne, mõtlemine, tähtede-numbrite õppimine, joonistamine jms saavad kujuneda lapse motoorika ja tajude teatud arengutasetel, siis on just nende valdkondade arendamine ülitähtis.

Enne seda, kui laps tähtedega tutvust teeb ja lugema õppima hakkab, on vaja omandada sõnade häälimisoskus ning häälikanalüüsi oskus. Laps hakkab mõisma, et sõna koosneb häälikutest ja peagi tajub, kus konkreetne häälik sõnas asub alguses, keskel või lõpus. Lõpuks oskab määratleda juba kõikide häälikute järjekorda sõnas. Õpetame lapsele, et kuuleme ja hääldame häälikuid, kuid igale häälikule on selle märkimiseks antud ka vastav märgiline kuju tähena, seega näeme ja kirjutame tähti.

Hääliku ja tähe seost õpetades tundsin puudust abimaterjalidest ja nii sündiski mõte luua kaartidest koosnev sari ESIMESED SAMMUD LUGEMISE HUVITAVAL TEEL kuues erinevas karbikeses.

Tajusin, et tähekaardi ühel pool võiks olla näiteks U, kuid teisel pool UU, et kohe saaks õppida hääldama pikemalt UU, mis ennetab lugema õppides seda, et laps ei häälda näiteks sõnas PUU P-i järel U-U eraldi pauseerides, mis oli pajudel lastel komistuskiviks, vaid hääldab sujuvalt P-UU. Kui täishäälikuid märkivad punased tähed on omandatud, saime kohe kõrvuti õpitud tähti, hääldame kokku ja tajume, millel on tähendus, millel mitte: AI, OI, AE jne.

Edasi suluta kaasahäälikuid märkivad tähed on kaartidel sinised süsteem sama L-LL, kuid nüüd on suurtele kaartidele kohe juures väiksemad kaardid, millel silbid koos täishäälikutega LA, LE, LI, LO, LU jne. Lapsed saavad õpitud tähtede piires harjutada silpe lugema ja kohe ka kombineerida silpidest sõnu, näiteks LE-LU. Ja nii kaartidega mängides õpivad lapsed lugema märksa kiiremini. Sama süsteem on sulghäälikuid märkivate tähtedega, liidame A, E, I, ... ; saame PA, PE, PI, ... ja nüüd on võimalik juba palju rohkem uusi sõnu tekitada. Lapsed toimetavad õhinapõhiselt ja saavad üksteisevõidu ise sõnu

koostada, mis on märksa huvipakkuvam, kui lihtsalt raamatust silpe ja sõnu lugeda.

Tähekaartide komplektid läbisid aastase prooviperioodi erinevates lasteasutustes, tegin vajalikke muudatusi ja nii nad trüki-kojast kevadel koroonaperioodi lõpus välja tulidki.

Et kinnistada silpide ja sõnade lugemist, on kolmes karbikeses veel lisaks silbilotod ning sõna- ja pil-diloto.

Soovitan oma noorel järeltulijal, eripedagoog Hanna-Liisa Otil, kellele käesoleva õppeaasta algul teatepulga üle andsin, neid lasteaialastega kasutada.

Me teeme õp Hanna-Liisaga koostööd ka Pärnu Väikelastekoolis. See erahuvikool sai minu poolt asutatud siirast soovist anda oma panus laste õpiraskuste tekkimise ennetustegevusse. Alustasime

seitse aastat tagasi, käesoleval õppeaastal on meil neli õpperühma. Väikelastekooli on lõpetanud ka hulk Surju ja Uulu lapsi. Huvi korral võib tutvuda: www.vaikelastekool.ee.

Lisaks lugemist õhuvatele kaardikomplektidele valmisid ka peastarvutamise harjutamiseks neli karbikese kaarte LIITMINE-LAHUTAMINE 5 ja 10 piires. Õpetaja näitab lastele oma kaardiga tehet ja lapsed saavad õpetajale vastuseid näidata oma arvukaartidega (1-10). See on hea eeltöö pranglimisele.

Paljud asjad siin ilmas sünnivad vajaduspõhiselt, nii ka see õppevara. Loodan väga, et lastele on sellest kasu.

Parimate soovidega

Hilve Kivipõld-Verbitskas

Surju Kooli eripedagoog

Knitting Around the Baltic Sea

Enne kooliaasta algust said Pärnus kokku eTwinninguga tegelevad õpetajad üle Eesti, sealhulgas ka Surju kooli kaks eTwinningu mentorit. eTwinning on võimalus koolidele teha virtuaalselt rahvusvahelist koostööd läbi erinevate projektide ning sellega on Surjus tegeletud juba üle 10 aasta.

Lisaks õppimisele esitleti seekord ka kogu talveperioodi kestnud projekti “Knitting Around the Baltic Sea” tulemust - kootud salli. Tegemist oli Soome-Eesti-Läti-Leedu koolide koostööga, millest võtsid seekord õpilaste asemel osa ainult õpetajad.

Idee said õpetajad külastades 2019. a mentorkoolituse raames Soomes Espoos Mankkaa kooli, kus õpetajate toas oli kõigil võimalus võimalus ühiselt kududa.

Salli kudumist Soome lipuvärvides alustasid Sodankylä õpetajad polaarjoone tagant oktoobris 2019. Sall rändas järjest lõuna poole, liikudes Ylitornio ja Raahes kooli. Joulude ajal jõudis sall postiga Eestisse Surju Põhikooli ning siit rändas see Peetri Las-

taed-Algkooli, Tabasalu Ühisgümnaasiumisse, Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli ja Vastseliina Gümnaasiumisse. Kõik soovijad said salli sisse oma mustri ja triibu kududa ning kohati oli õpetajaid vaja lausa tagasi hoida, et sall liiga pikk ei tuleks.

Distantsõppest hoolimata jõudis sall Läti Ainaži kooli õpetajateni ning Läti ja Leedu õpetajad jätkasid vapralt salli kudumist uhkete mustritega oma lipuvärvides.

Osalenud õpetajad tõdesid, et ühiskudumine oli värskendav vaheldus igapäevatöö rutiinile. See pakkus vahetundides rõõmu ja elevust ning osaleda said kõik käsitööoskuste tasemest hoolimata. Uuriti huvitavaid mustreid ning võrreldi erinevaid kudumistiile. Põnev oli postipakki oodata ning tore on omada sõpru naaberriikides, nendega suhelda ja teha koostööd.

eTwinning oli hea võimalus ka eriolukorras jätkata varem alustatud virtuaalset koostööd erinevate riikide koolidega.

Ave Kartau

Foto: Argo Tornik

Uued õpetajad

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis alustas geograafiaõpetajana tööd meie enda kooli vilistlane **Märt Kütas**. Kodukohast pärit Märt otsustas end tutvustada nii.

Olen 28 aastat vana. Sündinud Pärnus, kuid üles kasvanud ning põhihariduse omandanud Saarde vallas. Gümnaasiumihariduse omandasin Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumis humanitaarsuunal. Peale kaitseväge-teenistust Eesti Mereväes suundusin Tartu Ülikooli õppima geograafiat.

Olen töötanud Tartu Ülikooli Loodusmuuseumis, teadussaadet Rakett69 ettevalmistavat meeskonnas ning kuulunud viimase nelja laulu- ja tantsupeo korraldus- ja taustameeskonda.

Tunnen huvi looduse, ajaloo, ühiskonnaprotsesside ning kirjanduse vastu. Naudin raamatute lugemist ning looduse uurimist. Tegelen ka väikest viisi tarbekunsti ja käsitööga.

Geograafia on teadus seostest ning tänu tugevale põhjale, mis antud pikaegse õpetaja Elli Altni

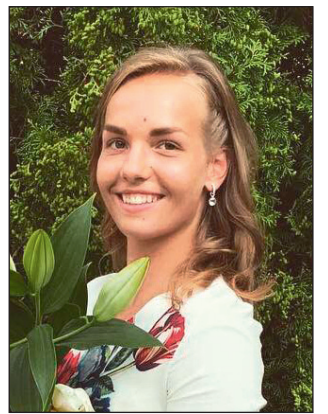
poolt, olen näinud, kogunud ja õppinud nii mõndagi siit maailmast. Soovin pakkuda seda võimalust ka edaspidigi oma kodukoha õpilastele.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis alustas kehalise kasvatusõpetajana tööd **Eli-sabeth Rõigas**. Mulgimaalt pärit neiu otsustas end tutvustada nii.

Olen noor õpetaja Viljandimaalt, Abja-Paluoja-st, kus olen ka 12 klassi koolis käinud. Hetkel õpin teist aastat Tallinna Ülikoolis kehakultuuri erialal. Olen alates 1. klassist sporti armastanud ja sellega ka alati tegelenud, mistõttu on kehalise kasvatusõpetaja amet mulle südamelähedane ja sobiv. Olen harrastanud erinevaid spordialasid ning käinud nii rahvastepalli, tantsimise, ujumise, kergejõustiku, võrkpalli, taipoksi,

jooga kui ka korvpalli trennides. Korvpallist on läbi aastate kujunenud minu lemmikspordiala, millega soovin oma elu siduda läbi erinevate väljundite. Alates 2019. aasta jaanuarist tegutsen korvpallitreenerina ning enne seda mängisin ise korvpalli nii Rapla, Abja kui Pärnu naiskonnades. Ja minu kolmas roll seoses korvpalliga on kohtuniku amet, millega olen tegelnud viimased 4 aastat. Mulle meeldib nii korvpalliväljakul kui ka väljaspool seda tegeleda lastega ning neid juhendada ja õpetada.

Minu soov on muuta sportimine laste jaoks huvitavaks ja kaasatõmbavaks,

et parandada õpilaste liikumisharjumusi. Seetõttu kandideerisin ka Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi kehalise kasvatusõpetaja kohale. Ootan põnevusega õppeaasta algust ja usun, et see saab tulema huvitav ka minu õpilastele!

Muusikakool

Muusikakoolis alustas 1. septembrist tööd uus noor õpetaja **Raido Lill**.

Väike biograafia

Üks ütle mata häbelik ja tagasihoidlik Pärnumaa poiss, kes tahtis kuulsal 2004. a detsembris / 2005. a jaanuari suure tormi järel muusikuks hakata, kui patareiraadiol mängis Klassikaraadiost W.A. Mozarti 5. viiulikontserdi II osa. Kõigest mõne päeva pärast sai sammud seatud Pärnu Muusikakooli, kus teda ka poole aasta pealt sisse võeti ning muusikaõpingud pihta hakkasid viiulimänguga.

Haridust omandanud Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. On tema osalenud Järvi Suveakadeemia tegemistes instrumentalistina, omandanud toredaid muusikaga seotud teadmisi ja sidemeid Soome ja maailmaga.

Oma käänulisel, kuid põneval muusikaõpingute teekonnal on ta kokku puutunud nii paljude eelmiste põlvete kui ka selle aja muusikaga renessansist kaasaegse muusikani. Kirjutab ta vahel ka ise midagi lihtsalt kontserdil kuulamiseks. Näiteks esinemine 2016.

aastal orkestri dirigeerimise õpinguteks loodud akadeemia noorteorkester La Nova Orchestra'ga Viljandi Pauluse Kiriku 150. sünnipäevaks pühendatud kontsert-jumalateenistuseks kirjutatud spetsiaalse Avamänguga. Sellega toodi altari ette kaasosalised lauljad, teine dirigent ja kirikuisa ning teosega tutvustati kirikulistele

kammerorkestris olemasolnud instrumentide valikut ja võimalusi.

Peale muusika on Raidole väga südamelähedane aktiivne, tervislik eluviis – jooks loodusradadel, vahel Soome järvedel paadiga aerutamine, tennise mängimine ja kõige ägedam seltskondlik tegevus – seltskonnatants – salsa, bachata, Argentiina tango ja paljude teiste seltskonnatantsude näol. Hea muusik peab oskama ka tantsida ja olema füüsiliselt aktiivne.

Meie kunstmuusika inimeste hulgas lausume seda vaikselt, kuid üha enam saab kuuldavale sõnakõlks, et maailma valud ja hädad lõppevad siis, kui inimesed oskavad kuulata ja seda mõista. Kuulata ilusat ja hästi kirjutatud muusikat ning osata kuulata ka looduse häält ja vahel ka lihtsalt vaikust. Seda sõnakõlksu tahtis inimestele teadvustada sel aastal 250. juubelit tähistav L. van Beethoven, kui ta kutsus 9. sümfoonia lõpus inimesi Rõõmule, et tunda rohkem rõõmu õnnest, mis meie inimestega jagatakse. Kuulakem ja liikugem suurema õnne ja rõõmu poole.

Surju Kool

Surju Kooli õppejuht **Maarit Koger** tutvustab ennast nii.

Oma pedagoogilist karjääri alustasin juba aastal 1995 Kilingi-Nõmme Kesk-koolis tütarlaste käsitöö-õpetajana, olles ise selle kooli äsja lõpetanud. 10 aastat töötasin erasektoris, mille kõrvalt omandasin ka pedagoogilise kõrghariduse ning magistrakraadi Tallinna Ülikoolis kehakultuuri õpetaja rekreatsioonikor-

ralduse lisaerialaga. Hiljem olen täiendanud end ka haridusasutuste juhtimise valdkonnas. Järjepidevalt töötan hariduses alates aastast 2008, olles õpetanud erinevaid õppeaineid: kehaline kasvatus, ujumise algõpetus, vene keel, matemaatika, geograafia, uurimistöö alused. Olen töötanud kooli-eelses lasteasutuses rühma- ja liikumisõpetajana ning ka õppealajuhatajana. Surju Põhikoolis töötan alates aastast 2015. Olen abielus ja peres kasvab 3 last. Oma vaba aega sisustan aianduse ja kodu kaunistamisega. Asudes tööle õppejuhina nii koolis kui lasteaias, leian, et iga laps peab saama võimaluse omandada kvaliteetset haridust, arvestades tema individuaalsete vajaduste ja iseärasustega ning teha seda turvalises ja toetavas keskkonnas.

Suvelõpu Simman Talil

See kevad, kaasa arvatud jaanipäev, kujunes võrreldes varasemate aastatega hoopis teistsuguseks, kui me harjunud oleme seoses COVID-19 levikuga kaasnud eriolukorraga ja piirangutega. Pidime kõik kodus olema ega saanud sõpru külastada ning üritustel osaleda. Kuna eriolukord ja piirangud kestsid väga kaua, oli see kõik väga väsitav ja ikka kerkis küsimus – kui kaua veel? Kurbi oli tõsiasi, et ka jaanipäev tuli asutustel ära jätta. Seetõttu tuli jaanipäev pidada pereringis, mis muidugi oli ka tore, sest kui tihti me ikka perega lõkke ümber saame istuda.

Selle keerulise olukorra tõttu otsustasin rahvale natukenegi rõõmu tuua ja korraldada ammu oodatud pidu, et veeta koos mõnusalt aega ja nautida suveilma. Simmanit korraldades tuli tagada peoliste ohutus ja vältida viiruse levikut. Seega oli kõige mõistlikum korraldada pidu väliüritusena ja järgida eriolukorra nõudeid. Ja kes sobiks veel paremini sim-

manile esinema kui ansambel „Nedsaja Küla Bänd“? Peale lustakaid läbirääkimisi olid poisid nõus meile seda rõõmu pakkuma. Kuna augustikuu õhtud on lühikesed ja valget aega on õhtuti juba

vähem võrreldes suve algusega, alustasime peoga kell 18.00. Paremat ilma kui sel augustikuu õhtul ei julgenud lootagi. Pidu õnnestus – pargis oli rohkesti rahvast, kenasti puntidena laiali, täpselt nagu ohutuse tagamiseks vaja oligi.

Suured tänud peolistele, ansamblile ja ka Restole!

Olgem ikka terved, positiivsed ja muidu mõnusad!

Astrid Ruusmann
Tali Seltsimaja juhataja

BEEBIKOOL JA VÄIKELASTE MÄNGURING

Oodatud kõik emmed beebide või väikelastega alates 2 kuu vanusest.

Kohtume 06.10.2020

Kell 10.30 Surju rahvamajas

Selga mugav riietus, beebile kaasa tekike

Info: 58166004, ainatarvis@gmail.com

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus

Tulepidu

Muinastulede õhtul põlesid Lavi järve ääres tõrvikud, pakud, küünlad, toimus valguse ja värvide mäng. „Emme vaata, kui kõrgel see onu on!“ hõikab vaimustusega väike tütarlaps, nähes ilmselt esmakordselt flayboard showd. Õhtu edenedes räägiti ja lauldi tulest, merest, metsast ning tervisest. Põletati muremõtted ja oli võimalus laadida end positiivsuse lainele. Läbi viidud

rituaaliga toetasime Saarde valla nimel kümnekonna üleriigilise partnerorganisatsiooni poolt käimas olevat kampaaniat, kus pööratakse ühiselt enam tähelepanu vaimse terwise hoidmise olulisusele. Meeleolukas üritus lõppes ilutulestikuga. Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse nimel täname kõiki, kes aitasid kaasa “Tulepeo” õnnestumisele.

Heli Juhkamsoo

Oleme Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse poolt toetanud Saarde Kommunaali tegemisi ja kaasa aidanud, et Saarde paisjärve ääres oleks ilusam keskkond mõnuseks äraolemiseks. Äsja teostati Saarde paisjärve ääres väike puhastustöö ja uuenduskuur. 15. septembril tähistasid Vabaajakeskuse töötajad koos vabatahtlike abilistega Maailmakoristus-

päeva Saarde paisjärve kaldaalal teostatud tööde järelkoristamisega. Juba eelmisel aastal otsustas Maailmakoristus-päev pöörata tähelepanu väikeprügile: prahile, mis justkui inimsilmale nähtamatu, ent loodusele laastav. Mullu korjasid pea 30 000 eestlast ühtekokku üle MILJONI koni. Saarde Paisjärve äärestki said konid korjatud.

Fotod: Kalju Sarapu

Mõtetega advendiajas

Plaanime sellelgi aastal meeleolukalt tähistada advendiaja saabumist. Seoses sellega teeme ürituse paremaks õnnestumiseks kõigile vallakodanikele ettepaneku, et sobiv aeg on algust teha ettevalmistustega oma käsitöö või muu loominguga 1. adventi laadale tulekuks, mis toimub käesoleva aasta 29. novembri õhtupoole Kilingi-Nõmme kesklinnas.

Ärme laseme kriisil raisku minna, kutsun Sind märkama võimalusi seal, kus teised näevad probleeme. Karantiin ja kontaktivaba suhtlus on taas päevakorral. Et piirangud puuduksid, on vaja vastavalt käituda. Selle asemel, et keskenduda oma emotsioonide või tunnetega elu negatiivsetele aspekti-

dele, oleks mõistlik sõnade raiskamine lõpetada, luba sellel kõigel eraldatuses seetõttu tegudeks ning seeläbi saada positiivne tulemus. Tahan uskuda, et meie vallas elab palju loomeinimesi, kellel on häid ideid, kuidas saaks kultuuriüritusele lisaväärtust luua. Kus on tegutsejad, seal on elu. Kus on elu, sinna tuleb kindlasti ka inimesi juurde. Adventiaeg loob soodsad tingimused, et tulla välja, näidata ja jagada teistega oma annet. Iga õnnestumine algab mõteteviisist, leidlikkusest ja veendumusest. Oma andest ja osavõtusoovist teata Kilingi-Nõmme vabaajakeskusele 20. novembriks.

Heli Juhkamsoo

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja

Täiskasvanute teatristuudio „TRAA“ võtab vastu uusi huvilisi. Uutel ja vanadel teatrisõpradel tulla 2. oktoobril kell 17.00 Kilingi-Nõmme Vabaajakeskusesse. Info tel. 5597 1366 Kaia.

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse HUVIRINGIDE AJAKAVA

BÄNDIRING Juhendaja: Andrei Osipov Ringi toimumise aeg: E: 15.00-19.00 K: 15.00-19.00	
LOOVUSRING Juhendajad: Heli, Marju Ringi toimumise aeg: K, N: 14.30	
TANTSUSTUUDIO Juhendaja: Kaia Muhuste Ringi toimumise aeg: T: 15.00	
KUNSTIRING Juhendaja: Asta Suss Ringi toimumise aeg: T: 10.00-20.00	
TEATRISTUUDIO Juhendaja: Kaia Muhuste Ringi toimumise aeg: Noored: R. 15.00 Täiskasvanud R: 17.00 Ring alustab: 2. oktoobril	
EAKATE HOMMIK Ringi toimumise aeg: K: 11.00	
VÕIMLEMINE Ringi toimumise aeg: T, N: 11.00 Teisipäeviti Juhendaja: Kaia Muhuste Ring alustab: 6. oktoobril	
AIASÕPRADE KLUBI Juhendaja: Tiit Tammiste Ringi toimumise aeg: K: 11.00 Ring alustab: 30. septembril	

Kõikidesse ringidesse UUED HUUVILISED OODATUD!
Rohkem infot Vabaajakeskusest: Pärnu tn. 62.
Kilingi-Nõmme tel. 44 92 755, kivake@saarde.ee

Tihemetsa Huvi- ja Spordikeskuses tegutsevad huviringid

RINGI NIMETUS	AEG	JUHENDAJA
Keraamikaring	E 15.00-16.30	Raili Lilleleht
Saalihoki	E 18.00-20.00 R 19.00-21.00	Katrin Vainlo
Võrkpall	T 19.00-21.00 P 18.00-20.00	Jaak Talts, Jaan Tobro
Lauamängud	K 16.00-20.00 R 16.00-19.00	Eiki Lehemets
Folklooriring	N 15.00-16.30	Kristiina Välja
Maastikuviib	T 17.30-19.00 N 17.30-19.00	Reimo Loorents, Enn Lank
Loomering	N 16.30-18.00	Taimi Semm
Hopa Fit	T 18.00-19.30 P 14.00-15.30	Karoliina Kruusma

Surju Rahvamaja huviringid

Ringi nimetus	E	T	K	N	R	Märkused
Naiskoor Kirekeel				17.30		Lisandub 2 x kuus pühapäeviti
Õmblusring				18.00		Alustab 1. oktoobril
Naisrühm Sõbratarid	18.30			19.00		Toimub kooli võimlas
Eakate tervisevõimlemine	12.00			12.00		Alustab 5. oktoobril
Näitering		19.00				Alustab 6. oktoobril
Naisrühm Vikkel			16.30			
Beebikool		10.30				Alustab 6. oktoobril
Käsitööring õpilastele			15.00			Huviharidus
Seiklusring õpilastele					13.30	Huviharidus

ÜLESKUTSE!

- Näitemänguhuvilised mehed, naised, neidud ja noormehed
- Käsitööhuvilised noored ja täiskasvanud
- Laulda armastavad naised
- Väikesed beebid koos emmedega

Info 5343 4653
Aime Vill

Leia endale sobiv tegevus ja tule meie seltsi. Ootame Teid!

KILINGI-NÕMME KLUBI RINGID

E Alates 5. oktoobrist 16:00 "NÕMMELIINE" - eakate tantsurühm Juh: Aime Vilu 19:00 "KINLINE" - linetantsurühm Juh: Reet Eesmaa	T Alates 6. oktoobrist 16:00 EAKATE RAHVATANTS alates 29. september Juh: Mari Karon 19:00 "KILINGI" - naisrahvataantsurühm Juh: Eve Sinijärv 19:00 SELTSKONNATANTS Juh: Erki Melts tasuline	K Alates 7. oktoobrist 17:00 "PATLANE" laulu- ja mängupunt Juh: Önnela Teearu 18:00 LOOVTANTS Juh: Kinne-Riin Reest tasuline v.a esimene kord 18:30 "NÕMMELA" meesansambel Juh: Önnela Teearu	N Alates 1. oktoobrist 16:00 EAKATE VÕIMLEMINE spordihoones Juh: Margit Schmidt 18:30 "KANARBIK" naiskoor Juh: Külli Kelu
--	---	---	---

Ootame ringidesse uusi liikmeid!
Lisainfo tel: 5569 5715

Saarde läbi ajaloo prisma

1959

1. septembril avati linnas Pärnu tn 61b (praegu polikliinik) elutarbeline teenindamise maja, kus töötasid raadiomehaanik, fotograaf ja kellassepp, oli majatarvete remondituba ja õmblustöötuba, tehti pehme mööbli remonti ja valmistati silte-loosungeid. Majas töötasid: tööde vastuvõtja Salme Ruusmann, kingsepad Albert Sepp ja Kuuno Hindremäe, õmblejad Salme Pähkla ja Nikolai Kuuse, fotograaf Heino Priedenthal, kudemajad Aina Pärtel, Asta Pais, Pauline Tasane, Laine Koppel, Ella Lindegröm, Daisa Kovalenko ja Selma Jakobson. Uue hoone ehitasid brigadir Juhan Palge juhatusel Voldemar Vallap, Gabriel Tolli, Aleksei Kull, Harri Pukk, August Juurikas ja Arnold Risu.

Tasuta sõidu õigus oli alg- ja keskkooli õpilastel ainult maaliinidel sõites ja kui bussis oli vabu kohti. Tihemetsa tehnikumi õpilastel see õigus puudus.

Kilingi-Nõmme metsapunkti lasteringi näitering esines Jäärja rahvama- ja näidendiga „Sombreero“. Peaosas oli Valter Parve, osades Arvo Kase, Astra Kiviselg, Illar Laats, Viktor Aleksejev.

6. septembril sõitis Kilingi-Nõmme Kultuurimaja mudilasrühm esinema Allikukivi kultuurimajja. Juhatas kultuurimaja kunstiline juht Hilja Rannala. Tantsisid Tiina Pukk ja Heino Saluri, laulsid Anu Voll ja Kärt Kaasikmäe.

26. septembril avati Kilingi-Nõmme uus staadion. 29. septembril võistlesid seal ka külalisvõistlejad

Hubert Pärnakivi, Charles Vallmann ja Bruno Junk.

Kilingi-Nõmme metsapunkti Puna-pargi kastitsehhis alustati uue aurukatla ülespanekut, et parandada töölisasula elektriga varustamist. Seati üles tänavavalgustus.

Kilingi-Nõmme Keskkooli külastas ENSV Kirjanike Liidu liige Lehte Hainsalu.

Abja rajooni põllumajandusnaitusel oli Voltveti võitööstuselt väljas kohupiim, hapukoor, keefir, sööda- ja piimapulber, šokolaadivõi. Kilingi-Nõmme Kohaliku Majanduse Kombinaat (direktor Arnold Ruukel) näitas tinavaba glasuuri, pressturvast, kitsenahast ja seanahast kindanahka. Kilingi-Nõmme Keskkool esitles erinevaid lilletaimi – kool oli neid kasvatanud pea 10 000 tk.

Esmakordselt Eestis ja seda Kilingi-Nõmme metsapunktis võeti kasutusele ZIS 157 baasil ehitatud agregaat, millega sai puud langetada, kokku vedada ja peale ning maha laadida. Töötas 3 inimest, neist üks saagis „Družbaga“, teised töötasid sorteerimisel kett- ja trosstransportööridel.

Kilingi-Nõmmes töötas Tuberkuloositõrje Dispanser.

Abja rajooni autahvlile paigutati liha, piima ja kartuli 1959. a plaani täitmise eest Massiaru kolhoos (esimees Juhan Mälksoo) ja „I. Mai“ kolhoos (esimees Maksim Vaher).

II järgu „Emamedali“ sai Ella Kartau Tali kn-st (5 last).

Jätukub
Olev Paukson

Saar Vella mälestus

Kilingi-Nõmme linna ja Metsamajandi ekskursioon Riiga 1955. a augustis.

Sõit toimus Pärnu Metsakombinaadi trofeena saadud bussiga. Buss oli sõjast räsitud ja halvas seisukorras. Mootor tõrkus. Liikusime aeglaselt ja sagedaste peatustega. Bussi üks aken oli klaasita. Bussi istmed ei olnud bussis risti vaid pikki bussi – vastu seinu. Teel tabas meid äikesetorm. Vaatamata riietega kaitsmisest tuiskas vesi sisse klaasita aknast. Bussijuht peatas bussi ühe teel olnud kaupluse juures, mis asus suurte puude all. Seal oli juba palju inimesi. Äike oli äge ja hirmuäratav. Öhtu eel jõudsime Riiga. Öömaja oli lubatud Malle Kaljula sugulase juures. Selleks oli puhastatud ja meie jaoks kohandatud kanala. Mitte midagi luksulikkust, aga katus oli peal. Inimesed olid rahulolevad ja rõõmsad – tänulikud pererahvale. Polnud ju inimesed palju aastaid saanud

liikuda.

1. rida vasakult: Soobik Ilmar, Talts Mihkel, Kartau August, Pärnpuu Eduard?

2. rida vasakult: Tints Kutt?, Abram Liidia?, Karu Uno?, Karu Ilme?, Tints?, Kaljula Malle, 9?, 10. poeg?, Pärna Meeta, Kaljula Maia, Pärna Meeta, Matsi Juta, Saar Vella, ?, Labi Selma, Soobik Magda, Tomson Eugen.

3. rida seisavad püsti: Kuningas Juuli ja Abram Oskar.

Viiekümne aastat tagasi aastatel nõukogude kauplemise ime – lahtise õlle müük tänavatel õlleautomaatidest.

Jätukub Tihemetsa mõisat käsitlev kirjatükk

VOLTVETI MÕIS

Heinrich Franz Wilhelm von Stryki surma järgselt kirjutati omand poeg Oskar Alexander von Stryki nimele 1868. aastal. Mõis hinnatakse 150 000 hõberubla, mis näitab, et viimase 80. aastaga on selle väärtus kolmekordistunud. „Aga mets on nüüdsel ajal nii hinnaline omand ja tema, Oskar Alexandri geniaalne ettevõtmine ning suur kokkuhoidlikkus tegid ju temast kõige rikkama Stryki. Surres jättis ta maha rohkem kui miljoni varanduse ja Tignitsi peale selle. Kogu eluaja oli ta teinud tööd ja hoidnud kokku. 1866. aastal abiellub Alexander Oskar Wilhelmine Frederike von Gubega. Neil on kolm tütart: Fanny (1867-1917), abielus parun Charles Stackelbergiga (Abja); Marie (1869-1950), abielus Eugen von Pistohlkorsiga (Imavere), Anna Sophie (1871-1930), abielus Hugo von Strykiga (Taagepera). Kauaoodatud meessoost järglane Heinrich Eduard Karl von Stryk sündis 16.07.1873. Mõisaid osteti kokku ka peale poja sündi. Rikkuse allikaks oli puit ja perekonna säästlikkus. Alates 1868. aastast asendub teoorjus raharendiga. Sellega seoses hakavad mõisnikud talusid müüma. Voltvetis algab see 1884. aastal.

Esimese kahe aastaga müüakse 17 talu, 1901. aastal ulatub nende arv kolmekümneni (alla poole talude koguarvust). Nende müügist saab mõis ligi 200 000 rubla, mis ületab mõisa väärtuse.

Perekonnas räägitakse, et jõukuse aluseks sai tööstuse arengu tõus Euroopas. Juba 19. sajandi 30-ndatel aastatel hakkas turul tekkima suurem nõudlus puidu järele, see nõudlus peamiselt kasvataski Voltveti Stryki rikkust. Puitu hakati vedama Pärnusse ja sealt enamasti laevadega Euroopasse. Kunagine karjamõis Kärsu oli saanud metsanduse osas juhtivaks keskuseks. 14. mail 1902. aastal suri Oskar Alexander von Stryk ja maeti Voltvei perekonna matmispaika.

Viimaseks omanikuks 1903–1920. aastatel enne mõisa võõrandamist Alexandri ja Wilhelmine ainuke poeg oli Heinrich Eduard Karl von Stryk. „Tõise olemisega, ausameelne, väga hoolikas ja majanduslikult mõtlej. Sihvakas, heledate lokkis juustega, hõreda habemega, nagu teistelgi. Töökas ja ärihuviline ja üldsegi mitte lõbujanuline. Daamide suhtes tagasihoidlik.“ Oli õppinud Tartus Kollmanni eragümnaa-

siumis, tudengiaastad 1891–1893. Kui ta sai Voltveti peremeheks, oli sealne majapidamine just selline, nagu see oli olnud juba vanasti, kuid mõisa kõrvalhooned olid üsna viletsad. Lühikese aja jooksul muutis ta kõik, ehitas tublid majandushooned, asutas tootmist ning oli täis ettevõtlikkust ja tulevikuplaane. Tema tugevateks külgedeks oli metsateadus ja metsa majandamine. Ka rüütelkonna mõisate komisjonis ja kreisisaadikute hulgas oli ta olnud kõrgelt hinnatud. Ta kihlus Emmy Charlotte Auguste von Melliniga 1904. aastal. Abielu oli lastetu. Tema abikaasa jäi vaimuhaigeks. „Ta ei olnud pidevalt haige, vaid ajuti täiesti segane“. Üheksa aasta hiljem lõpeb see liit tol ajal haruldaselt – lahtusega. Juba enne lahtust elasid nad eraldi. Küll meenutab Saarde pastori tütar Katin von Rahten krahvinnat imeilusa naisena, kõige kaunimana sealsetest seltskonnadaamidest, kes ühel ristsel kandis helehalli kleiti halli jaanalinnusulgedest boaga, koos pärilistest ja rubiinidest ehetega.

Erna Gross
Jätukub

19.-20.09.2020 toimus Harku vallas, Meriküla Õppe- ja Spordikeskuses Tantsuselts As-Sa naisrühma “Harku Harakad” korraldamisel XII Eesti naisrühmade ja II Eesti neidude rühmade võistutantsimine, I Eesti naistetantsu Festival.

Surju Sõbratarid tõid võistutantsimiselt võidu koju! Selle rõõmuga kaasneb au korraldada 2022. aastal 13. võistutantsimine.

Palju õnne ja kerget tantsujalga!

7. oktoobril kell 19.00 Kilingi-Nõmme klubis Saarde valla vabauhenduste esindajate kohtumine.

Saarde Vallavalitsus ootab kõiki kohalike vabauhenduste eestvedajaid kohtumisele. Osaleda võivad ka huvilised, kes kaaluvad MTÜ loomist kogukonnaelu edendamiseks. Ei ole vahet, kas tegutsetakse külaliikumise, kultuurielu edendamise, huvitegevuse vms vallas – kõik on oodatud. Kohtumisel osaleb ka Pärnumaa Arenduskeskuse mittetulundusühingute konsultant Daisi Sprenk. Võimalusel palume oma tulekust teada anda e-postile annika.viibus@saarde.ee.

Lusitaania ehk hispaania teetigu – mida teha, kui leiad ta oma aiast?

Lusitaania teetigu on võõrliik, kes inimese kaasabil on levinud ka Eestis. Keskkonnaameti kaardirakendusest (<http://teokaart.keskkonnaamet.ee/>) saab infot liigi leviku kohta ja ka ise leiuandmeid sisestada. Tartu vallas on juba mitu leiukohta, oluline on kohe leitud isendid kokku koguda ja hävitada. Kord juba aeda jõudnud teost on väga raske lahti saada. Valdavalt taimtoiduline teetigu toitub meelsasti nii mahlakatest köögiviljadest kui ka ilutaimedest. Kui lasta asjadel omasoodu areneda, võib tekkida olukord, kus tigused tuleb aiast korjata juba kilode kaupa.

Kui leiad teo, siis esmalt

- tee kindlaks, kas tegemist on ikka lusitaania teetiga või mõne kodumaise liigiga. Selleks saad juhised koos piltidega siit: [http://teokaart.keskkonnaamet.ee/Lusitaania_theetigu_\(teokaart.keskkonnaamet.ee\)](http://teokaart.keskkonnaamet.ee/Lusitaania_theetigu_(teokaart.keskkonnaamet.ee)).

- Rohkem infot <https://www.keskkonnaamet.ee/et/uudised/lusitaania-teetigu-seab-ohutu-estimeis-teoliigid>.

Lusitaania teetigu. Foto: Uudo Timm

Juhul, kui tegemist on lusitaania teetiga, siis toimi järgnevalt:

- 1 Korja pidevalt kokku kõik nälkjad ja hävita need, valades neile peale keeva vett. Hävitatud nälkjad on soovitatav kaevata labidasügavusele maasse.
- 2 Korrasta võimalikud munade peidukohad, nt igasugused servaalused, kõrge hein, kõdukiht. Pane aianduspoodidest ostetud mullapalliga taimed viieks nädalaks „karantiini“ ehk ära istuta neid kohe maha, vaid hoia muudest taimedest eraldi ja jälgi, kas nälkjaid tekib (viis nädalat on munadest uute nälkjate koorumise aeg).
- 3 Ära jaga levikukolletest pärit taimi teistesse aedadesse ja teistesse Eesti piirkondadesse – nii hoopis suurendad levikut.
- 4 Ära kasuta teomürke, see tapab lisaks lusitaania teeteole ka teisi liike (nt kodumaised teod, putukad, siilid, linnud);
- 5 Kanna oma leiud kaardile, <http://teokaart.keskkonnaamet.ee/>.

Eesti Vee-ettevõtete Liit palub inimestel kasutada WC-potti ja kraanikausi äravoolu sihtotstarbeliselt!

Olmejäätmete kogus, mis jõuab reoveepuhastisse on murettekitavalt suur. Kahjuks kasutatakse ühiskanalisatsiooni liialt sageli prügikasti asenduseks.

„Suve teises pooles, kui algab hoidiste tegemise aeg, suureneb hüppeliselt olmejäätmete kogus kanalisatsioonis. Peetakse normaalseks, et biolagunevad materjalid nagu kasutuskõlbmatud tomatid ja kurgid, marjade varred, puuviljade koored jms võib visata WC-potti“ selgitab olukorda Eesti Vee-ettevõtete Liidu tegevjuht **Pille Aarma**.

Ka muud toidujäätmed tekitavad tõsisemaid probleeme. Torustiku seinale tekib rasva kiht, mis järjest pakseneb, sest sinna jäävad kinni teised sinna mittekuuluvad tahked osakesed. Tulemuseks on suur, enamuses rasvast koosnev klomp, mis takistab reovee edasi liikumist puhastisse.

WC-potti ei tohi visata vatitikke, hügieenisidemeid, tampoone, meigiemalduspatju, -lappe, kondoomi, juuksekarvu, kohvipaksu, pakendeid, plastikesemeid, ravimeid, kemikaale, sokke, suitsukonisid jne. Tualetti ei tohiks sattuda ka WC-poti külge kinnitatavad plastikust värskendajad, sest tegu on vees mitte lahustuvate toodetega. Ka pealtnäha süütu majapidamis-paber on sage ummistuste tekitaja, sest ei lahustu vees piisavalt kiiresti.

Kuid kõige odavam ja keskkonnasäästlikum on alati probleemi ennetamine - käitu vastutustundlikult ja pea meeles: WC-pott pole prügikast!

Pille Aarma

EVEL tegevdirektor

e-post: pille.aarma@evel.ee

WC-pott ei ole prügikast!

Ära viska WC-potti:

✗ majapidamis-paberit	✗ rasva
✗ vatitikke	✗ kohvipaksu
✗ hügieenisidemeid	✗ toidujäätmeid
✗ meigiemalduspatju	✗ pakendeid
✗ juuksekarvu	✗ plastikesemeid
✗ tampoone	✗ ravimeid
✗ kondoomi	✗ kemikaale

Vaata lisaks: www.evel.ee

EESTI VEE-ETTEVÕTETE LIIT
ALATES 1995

Päästeameti tunnustuse pälvisid kolm Kilingi-Nõmme päästekomando päästjat

22. septembril tunnustasid president Kersti Kaljulaid, siseminister Mart Helme ja Päästeameti peadirektor Kuno Tammearu Pärnus päästeteenistuse aumärgiga 112 inimest, kes on silma paistnud hoolivuse, missioonitunde ja vaprusena inimeste elu ja vara päästmisel või kel on märkimisväärsed teeneid päästvaldkonna arendamisel.

Elupäästja III klassi

medali pälvisid Kilingi-Nõmme päästekomando meeskonnavanem Haivar Kielas ja Kilingi-Nõmme päästekomando päästjad Rait Juhkamsoo ja Nils Grün, kes tänu kiirele tegutsemisele eelmise aasta septembri varahommikul Kalita külas toimunud tulekahju kustutustööde käigus päästsid kahe inimese elu.

Suur tänu teile, kallid päästjad!

Müüa küttepuud
25 cm – 75 cm,
30 cm võrkotis
**Kuivad klotsid
40 l kotis.**
TEL 513 2013
Sass Veelikelt.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõndis. Tel: 56 111 900

VAJAD LITSENSEERITUD KORSTNAPÜHKIJAT?

Töö ... ja korralik.
Venno 5553 8682
avmconsultoy@gmail.com

TIHEMETSJA HUVI- JA SPORDIKESKUSES

LOOMERING

IGAL NELJAPÄEVAL
KL 16.00 - 18.00
OLEME LÖBUSAD JA TEGUSAD,

TULE JA VAATA, ÄKKI TEKIB KA SINUL SOOV MEIEGA LIITUDA!!

Teid ootab Taimil

EDASI LÜKATUD

3.10. Brassical

kl 19

Kilingi-Nõmme klubi

- pasunakomöödia
- Märt Metsla – trompet
- Mihkel Kallip – trompet
- Margus Toompere – tromboon
- Enri Rimmelgas – tuuba

pilet - 5€

#uuskontsert

EDASI LÜKATUD

30. septembril algusega 11.00
SURJU RAHVAMAJAS

TÄHISTAME KOOS SAABUVAT

EAKATE PÄEVA

Külas 45 aastat laval, ansamblist LAINE tuntud laulja Merle Lilje

SPORT

Võimlemisklubi Githa uuel hooajal

Võimlemisklubi Githa aktiivne tegevus läks eriolukorras tingituna sundpausile märtsikuu keskelt. Mai-kuu lubas siiski treeninguid jätkata, kuid pidamata jäi XXXI emadepäeva võimlemispidu, Githa esivõistlused ning tühistati ka vabariiklikud võimlemissündmused.

Juulikuus toimunud valla laste- ja noortepäeval oli siiski meeldiv võimalus suveaias esineda.

Uut hooaega ja kooliaastat sissejuhatav võimlemise linnalaager toimus 24.-27. augustini, kus treeneritel Eha Smolinal ja Margit Schmidtil oli rõõm koos 18 sãrasilmse tüdrukuga vanuses 5–13 a võimlemisvormi arendada. Suve lõpp kujunes tõiseks ka meie teenekal vilistlasrühmal, kelle 8 liiget alustasid uue kava ettevalmistamist vabariiklikuks festivaliks GymnaFest, mis toimub nüüd edasilükatuna 30. jaanuaril 2021 Tartus. Kava, mis on senisest rühma repertuaarist tunduvalt erinev, lavastab-õpetab tunnustatud tantsuõpetaja Ingrid Jasmin.

Hooaeg 2020–2021 on eriline võimlemise suursündmuse poolest: 4. juulil 2021 toimub Tallinnas "Kalevi" staadionil VI Eestimaa võimlemispidu „Kingitus”. Peo lavastusrühma tuumiku moodustavad Pärnumaa võimlemistegelas Kai Esna pealavastajana, Anu Nõmm administraatorina ja Toomas Voll muusikajuhina.

Pärast Eesti taasiseseisvumist toimus I vabariiklik võimlemispidu aastal 1996, edasi on need aset leidnud iga 5 aasta järel. Vt GITHA on osalenud kõigil pidudel. Aastal 2001 olid masskava pallidega autoriteks-lavastajateks Eha Smolina ja Margit Schmidt, 2006 tuli „Kalevi” staadionil esitusele kava „Käes on õhtu”, kus trikitasid lapsed koos vanematega. Autoriteks-lavastajateks Margit Schmidt, Kristi Sutt ja Siiri Linke-Schmidt.

Tuleva aasta peo tõsisem ettevalmistus algab oktoobrikuu keskel, kui juhendajatele tutvustatakse õpetatakse peo repertuaari tulemaid kavu ning pannakse paika ülevaatused-ühisproovid. Kavade lavastatakse osalejale väikelastest kuni soliidsemas eas võimlemishuvilisteni. Kaastegevad on rahvatantsurühmad.

Augustilaagrist osavõtjad. Foto: Margit Schmidt

Githa vilistlasrühm koos uue kava lavastaja Ingrid Jasminiga. Foto: Margit Schmidt

Sellele peole pääsevad kõik rühmad, kel kavade kenasti õpitud saavad. Finantseerida tuleb osalus aga kõigil kollektiividel ise. Koostöös kohaliku omavalitsuse ja lastevanematega oleme senistel pidudel osalemiseks alati lahendused leidnud.

Olla esineja suurejoonelisel Eestimaa võimlemispeol on suur au. Hoida meie vabariigi pikaajalist võimlemistraditsiooni, esindada koduvalda ning saada sellest mäletamistvääri elamus! 2016. a pidu „Hingelind” püsib paljudel Githa

võimlejal kindlasti meeldivalt meeltes.

Lootuses, et alanud hooajal sujub kõik plaanidekohaselt, jätkab Githa tavapäraselt treeningtööd ning ettevalmistusi ka teisteks võimlemis-sündmusteks: GymnaFest, EKSL võimlemisfestival, oma klubi tegevused ning järjekordne emadepäeva võimlemispidu mai kuus ootavad!

Huvitavat teavet VI Eestimaa võimlemispeo „Kingitus” kohta leiab www.võimlemispidu.ee.

Andreas Välja saavutas III koha

22. augustil toimus Vändra 54. lahtine matt, kus Andreas võitis kahe võidu ja ühe kaotusega kolmanda koha, tema kehakaalus oli võistlemas 7 maadlejat. Võistlus oli rahvusvaheline, võistlejaid oli kohale tulnud nii Lätist kui Leedust.

Sellest sügisest asus Andreas õppima Vändra gümnaa-

siumisse, et oleks võimalus rohkem treeningutele keskenduda.

Soovime Saarde valla parimale noorsportlasele ja „Saarde Noor 2019” Andrea-sele edukat õppeaastat uues koolis ning häid sportlike tulemusi maadlusmatil!

Saarde vald lõpetas Maakilva mälusarja kaheksandana

12. septembril Paides lõppenud mälumängusarjas Maakilva saavutas Saarde valla võistkond igati hinnatava 8. koha.

Algselt märtsis toimuma pidanud Superfinaal lükkus edasi septembris Covid-19 põhjustatud eriolukorra tõttu. Siiski olid pea kõik tugevamad kohal ning võidu võttis Otepää 80 punktiga 120st võimalikust. Teiseks tuli Haapsalu linn 71 punktiga ja tihedas konkurentsis tuli kolmandaks Paikuse osavald 65 punktiga. Saardet jäi esikolmiku kohast

lahutama kuus punkti ehk saadi 59 silma. Kaheksandat kohta jagati Harku ja Türiaga. Aga kui arvestada et võrdsete punktidega oli eelis kõrgema asetusega tiimil, siis jäi puhas kaheksas koht Saardele. Kokku osales sarjas 55 tiimi.

Saarde valla tiimis on mitu aastat olnud sama koosseis: Eve Attim, Tõnu Pärn, Matis Song ja Ruth Song. Võimaluse korral on varumängijana valmis sekkuma Kadri Karon ja Kätlin Laur.

Matis Song

Saarde valla võistkond vasakult Eve Attim, Ruth Song, Tõnu Pärn, Matis Song. Foto: erakogust

10. okt
algus kell 13.00
Kilingi-Nõmme disc-golfi rajal,
Pargi tn 3

7. Kilingi-Nõmme lahtised meistrivõistlused DISC-GOLFIS

info www.sksaarde.ee

Peakohunik: Erki Kangur, +372 53936772,
Info: erki94@hotmail.com

Alas-Kuul AS toetas hüppepäevaga taekwondo treeninguid

Esimesel juunil Kilingi-Nõmme staadionil toimunud Alas-Kuul AS heategevuslikul hüppepäeval hüpati 296,29 € eest. Saadud summa eest hantliti Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi treeningrühmale poksi-kott. Laste ja noorte treeningud toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti algusega 18.30 Kilingi-Nõmme spordihoones.

COOP Kilingi-Nõmme Viljandimaa Meistrivõistlustelt hõbe

Sarnaselt maailmaga, seis-
kus kevadel võrkpallihoo-
aeg ka väiksemates liiga-
des. COOP Kilingi-Nõmme
meeskond osales käimas-
oleval hooajal kolmes lii-
gas. COOLBET rahvaliiga
peatas hooaja ja uut võitjat
ei selgunudki. Seega, saame

jätkata valitsevate meist-
ritena. Septembris jätkati
2020. aasta Viljandimaa
meistrivõistlustega. Neljast
pidamata mängust võideti
kolm kohtumist. Paraku
otsustavamais finaalkoh-
tumises tuli tunnistada 2:3
allajäämist Põhja Sakalale.

Viljandimaa MV võrkpallis 2020 II koht

Selgusid Saarde valla parimad discgolfarid

18. septembril lõppes 6-eta-
piline Saarde valla discgolfi
sari. Medaleid jagati kokku
kuues vanuseklassis. Kõige
nooremate tüdrukute ja
poiste arvestuses võitsid
Margot Klettenberg ja Rico
Kalde. Neidude parim oli
Marie Kielas ja noormees-
test Robin Vainlo. Naiste
ja meeste arvestuses domi-
neerisid Reine Klettenberg
ja Erki Kangur. Sarjast
võttis osa 53 kohalikku
discgolfarit.

10. oktoobril selgitatakse
7. Kilingi-Nõmme lahtiste
meistrivõistluste parimad.

Saarde discgolf 2020
osavõtjad.
Foto: erakogust

Kilingi-Nõmme klubis
Neljäpäeval, 1. oktoobril
kell 18.00

Pilet 3 €, perekaardiga 7 €. Filmi pikkus 1h 30 min.

Korstnapühkija Rainer Pirjo

Tase 4
kutsetunnistuse nr 153050

tel 5844 0510
rainero10203@hotmail.ee

www.korstnad-kolded.ee

Müüa **puitbrikett**.
briketipoisid.ee

Kuivad ahjupuud.

Kaminapuud
40 l võrkkotis.

Telefon **5120 411**
Peeter

OÜ ESTEST PR ostab
METSA- JA PÖLLUMAAD
Tel 504 5215, 514 5215

KÜTTEPUUDE MÜÜK

Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm.
Kuivade puude tellimine sügiseks.
Järelmaksuvõimalus.

Info tel. 5669 6987 Janek

1. OKTOOBRI KILINGI-NÕMME KLUBIS

EDASI LÜKATUD

Eakate päev

Esineb
Männiste
perebänd

AUSTAME KA VÄÄRIKAID
JUUBELIPAARE

INFO NING BUSSITRASPORDI TELLIMINE PEOLE JA TAGASI
KUNI 29. SEPTEMBRI TELEFONIL 5324 7231

KILINGI-NÕMME KLUBI
6. NOVEMBER
UKSED 20.00

Vanad aga
Kobedad
Meie Mees
ja Maie

esitlevad:
saku

KEHTIVAD
KA KEVADEL
ÄRA JÄÄNUD
ÜRITUSTE
PILETID!

PILETID MÜÜGIL TICKETERIS JA KOHAPEAL.
PILETITE EELMÜÜK 12€ (KUNI 20.10) HILJEM JA KOHAPEAL 15€
OMA SÕUGI-JOOGIGA SISSE EI PÄÄSE! KOHAPEAL AVATUD BAARI!
KUI OLED HAIGE, SIIS PÜSI KODUS!

Kuhu minna meie vallas

Laupäeval, 26. septembril kell 12.30
Kolme koolimaja jooks. Distsantsid on 4,75 km
ja 9,5 km. 10. juubelijooksul on toetaja poolt
500 kiiremale unikaalsed juubelimedaliid.

Pühapäeval, 27. septembril
kell 12.30-15.00 Kõhutantsu kursus
Kilingi-Nõmme Spordihoones.

Kell 13.00 Eesti noorte MV jalgpallis U15 II liiga
Kilingi-Nõmme staadionil. Kohtuvad
JK Poseidon vs FC Kuressaare.

Kell 15.00 Matsalu Loodusfilmide festivali
raames Kilingi-Nõmme klubis film Paras
pähkel - lugusid orava maailmast.
Sissepääs tasuta.

Kell 17.00 Matsalu Loodusfilmide festivali
raames Kilingi-Nõmme klubis film
Mees metsast. Esilinastus. Pilet 2 eurot.

Kolmapäeval, 30. septembril
kell 11.00 Aiasõprade klubi Kilingi-Nõmme
Vabaajakeskuses.

Neljapäeval, 1. oktoobril kell 18.00-19.30
Multifilm "Trollid 2" Kilingi-Nõmme klubis.
Pilet 3 eurot, perekaardiga 7 eurot.

Reedel, 2. oktoobril kell 14.00 Eesti noorte MV
jalgpallis U15 II liiga Kilingi-Nõmme staadionil.
Kohtuvad JK Poseidon vs FA Tartu Kalev I.

Kell 17.00 Teatristuudio täiskasvanutele
Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuses.

Esmaspäeval, 5. oktoobril kell 8.00 algab
Saarde valla suur- ja klaasijäätmete
kogumising.

Teisipäeval, 6. oktoobril kell 9.00 Doonoripäev
Kilingi-Nõmme Klubis.

Kolmapäeval, 7. oktoobril kell 19.00
Saarde valla vabaühenduste esindajate
kohtumine Kilingi-Nõmme klubis. Kohtumisel
osaleb ka Pärnumaa Arenduskeskuse
mittetulundusühingute konsultant Daisi Sprenk.

Laupäeval, 10. oktoobril kell 11.00 Eesti
noorte MV jalgpallis U15 II liiga Kilingi-Nõmme
staadionil. Kohtuvad JK Poseidon
vs JK Tabasalu.

Kell 13.00 VII Kilingi-Nõmme lahtised
meistrivõistlused discgolfis Kilingi-Nõmme
discgolfi rajal.

7. september – 29. oktoober Kilingi-Nõmme
klubis Näitus „Tänapäeva Soome plakat“.

Infot toimuvate ürituste kohta saab
Saarde valla kodulehe kalendrist.

Jälgige jooksvat reklaami!

Õnnitleme!

September	
VAIKE SCHELER	95
VIKTOR SIKK	94
FRIEDRICH TILK	92
HELMİ RIST	92
HELJO PULK	92
LAINЕ PÄRNMÄE	92
LEIDA LUIGA	91
VILMA ISAITŠENKO	91
ELLI LILLELEHT	89
ERICH KAUN	88
SALME ARABKAJEVA	87
VOLDEMAR TAMM	86
EHA UIBU	86
VIRVE RUUSOJA	86
HELMİ KALDE	85
EHA VÄGINEN	84
MIHKEL TRUKS	84
ILVI ILVES	84
LUULE VASSILJEVA	84
LINDA KAHEST	82
VIRVE PÄÄSUKE	82
EHA PETERS	82
KALJU LUTS	82
MIHKEL LINK	81
REIN VIIMNE	81
MÄRDI VÄLJAMÄE	81
HEINO TALTS	81
JAAN PIIRMETS	80
PILLE HEIDE	80
TIIT JAANISTE	80
LEMBIT SOOSALU	80
ARVO LÄTTE	80
TAIMI RUUL	75
HELLE UUSTAMM	75
PEETER KARU	70
PEETER PALU	70
ARNE KARTAU	70
MAIRE KARJEL	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

MÜÜA

2-TOALINE AHİKÜTTEGA KORTER KILINGI-NÕMMES.

Korteri juurde kuuluvad ka puukuur, keldriboks ja aiamaa. Majas on ühiskasutatavad saun ja kaminaruum. Korter vajab remonti.
Hind 10 000 €.

Infot saab telefonil 5361 8673

Kilingi-Nõmmes teostab
korstnapühkimise töid firma

**KORSTNA
HUNT**

Korstnapühkija tuleb,
kui helistate telefonile **5155 912**

või teete tellimuse eposti aadressile
korstnahunt@gmail.com.

**Töö kiire ja korralik!
TALVEKS LÕÖRID PUHTAKS!**

Järgmise lehe materjalid peavad
vallavalitsusele jõudma
hiljemalt käesoleva kuu 15. kuupäevaks.

Uued vallakodanikud

Helen ja Madis Rudnitski
perre sündis 21. augustil tütar
MELANY RUDNITSKI

Merle Toomistu ja Karel Heljase
perre sündis 29. augustil poeg
MAICO HELJAS

Triinu Tihase
perre sündis 04. septembril poeg
KEIRON TIHANE

Gerli Tilga ja Mihkel Sultsi
perre sündis 07. septembril tütar
RAHEL SULTS

Eneli ja Marko Lumi
perre sündis 11. septembril tütar
HELENA LUMI

Merlin Küttimi ja Kalev Saarsoo
perre sündis 16. septembril poeg
ATS ANDRES SAARSOO

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

2. november alates 10.00
KILINGI-NÕMME KLUBIS
Etterregistreerimine telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 15€, prillistjale tasuta!

PÄRNU MATUSEMAJA – KREMATORIUM

Hoolime, toetame, austame

Nüüd avatud peiemaja,
telli peielaud meilt.

Paide mnt 2a • Pärnu • Tel 442 2200
www.parnukrematorium.ee

Mälestame lahkunuid

ELLI PAIMRE
08.01.1932 – 03.09.2020

MÄRT HEIDE
01.10.1936 – 14.09.2020

TIHEMETSА HUVI- JA SPORDIKESKUSES

IGAL ESMASPÄEVAL
ALGUSEGA

KL 15.00 KUNI 16.30

LASTE

KERAAMIKARING

KERAAMIKAGA TEGELEMINE ON TORE JA ARENDAV LOOMINGULINE ELAMUS! TULE
JA AVASTA OMA LOOVUS! TEID OOTAB RAILI!